

Seat No.

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-III Semester-V Examination: October/November-2022
Sanskrit (Optional) Paper-IX
SANO9: Tarkasangraha

Day and Date: Friday, 16/12/2022

Total Marks: 60

Time: 1.00 PM To 3.00 PM

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 सुखाद्युपलब्धिः साधनमिन्द्रियम्।
अ) बुद्धिः ब) मनः क) चित्तम् ड) आत्मा
- 2 अभावः अस्ति -.....
अ) समवायः ब) सदाभावः क) प्रध्वंसाभावः ड) सम्भावः
- 3 ज्यावर साध्य आहे की नाही असा संदेह असतो तो होय.
अ) प्रतिज्ञा ब) पक्ष क) हेतू ड) विपक्ष
- 4 गन्धाने युक्त ती ----- होय.
अ) तेज ब) पृथिवी क) रूप ड) जल
- 5 आद्यपतनासमवायिकारणं -----।
अ) पदार्थः ब) परिमाणम् क) पृथक्त्वम् ड) गुरुत्वम्
- 6 जेथे अग्नि नाही तेथे धूर नाही ही-----व्याप्ती होय.
अ) केवलान्वयी ब) अन्वयव्यतिरेक क) व्यतिरेक ड) केवल व्यतिरेक
- 7 पृथक्त्व हा गुण-----राहतो.
अ) कही पदार्थांवर ब) सर्व द्रव्यांवर क) वस्तूंवर ड) इतरत्र
- 8 संयोग नाश होणारा गुण ----- होय.
अ) पृथक्त्व ब) विभाग क) गुरुत्व ड) स्नेह

- 9 व्याप्तीने विशिष्ट असे पक्षधर्मतेचे ज्ञान म्हणजे ----- होय.
अ) पक्षधर्मता ब) हेतू क) परामर्श ड) लिंग
- 10 व्याप्तीने विशिष्ट असे पक्षधर्मतेचे ज्ञान म्हणजे ----- होय.
अ) पक्षधर्मता ब) हेतू क) परामर्श ड) लिंग
- 11 शब्द हा ज्याचा गुण आहे ते---- होय.
अ) पृथ्वी ब) आकाश क) जल ड) तेज
- 12 आकरज म्हणजे
अ) विद्युत: ब) वह्नि: क) औदर्य ड) सुवर्ण:
- 13 पांढरा रंग -----राहतो.
अ) पृथ्वीमध्ये ब) जलामध्ये क) वायूमध्ये ड) आकाशामध्ये
- 14 अनुमितिलाज्ञानाला ----- हा गुण कारण असतो.
अ) परामर्श ब) सादृश्य क) योग्यता ड) सन्निकर्ष
- 15 स्नेह हा गुण -----राहतो.
अ) पृथ्वीमध्ये ब) वायूमध्ये क) जलामध्ये ड) सर्वत्र

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 रूपहितस्पर्शवान् वायुः।
2 संयोगः।
3 उपमान प्रमाण स्पष्ट करा.
4 लिङ्ग त्रिविधम्।

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 'समवाय' यावर विवेचक टिप लिहा.
2 ज्ञानाधिकरणमात्मा।
3 अनुमानाचे दोन प्रकार स्पष्ट करा.
4 असिद्ध तीन प्रकारचे स्पष्ट करा.

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 अन्नंभट्ट जीवनकाळ व ग्रंथसंपदा स्पष्ट करा.
2 तर्कसंग्रहानुसार नऊ द्रव्य स्पष्ट करा.

Model Answer Paper

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-III Semester-V Examination: October/November-2022
Sanskrit (Optional) Paper-IX
SANO9: Tarkasangraha

Day and Date: Friday, 16/12/2022
Time: 1.00 PM To 3.00 PM

Total Marks: 60

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 सुखाद्युपलब्धिः साधनमिन्द्रियम्।
अ) बुद्धिः ब)मनः क)चित्तम् ड)आत्मा
- 2 Option 2
अभावः अस्ति -.....
अ) समवायः ब)सदाभावः क) प्रध्वंसाभावः ड) सम्भावः
- 3 Option 3
ज्यावर साध्य आहे की नाही असा संदेह असतो तो होय.
अ)प्रतिज्ञा ब)पक्ष क)हेतू ड)विपक्ष
- 4 Option 2
गन्धाने युक्त ती ----- होय.
अ)तेज ब) पृथिवी क)रूप ड)जल
- 5 Option 2
आद्यपतनासमवायिकारणं -----।
अ)पदार्थः ब) परिमाणम् क) पृथक्त्वम् ड) गुरुत्वम्
- 6 Option 4
जेथे अग्नि नाही तेथे धूर नाही ही-----व्याप्ती होय.
अ)केवलान्वयी ब) अन्वयव्यतिरेक क) व्यतिरेक ड) केवल व्यतिरेक
- 7 Option 3
पृथक्त्व हा गुण-----राहतो.
अ) कही पदार्थांवर ब) सर्व द्रव्यांवर क) वस्तूंवर ड) इतरत्र
- 8 Option 2
संयोग नाश होणारा गुण ----- होय.
अ)पृथक्त्व ब)विभाग क) गुरुत्व ड) स्नेह
- 9 Option 2
व्याप्तीने विशिष्ट असे पक्षधर्मतेचे ज्ञान म्हणजे ----- होय.
अ) पक्षधर्मता ब) हेतू क) परामर्श ड) लिंग
- 10 Option 3
व्याप्तीने विशिष्ट असे पक्षधर्मतेचे ज्ञान म्हणजे ----- होय.
अ) पक्षधर्मता ब) हेतू क) परामर्श ड) लिंग

Option 3

- 11 शब्द हा ज्याचा गुण आहे ते---- होय.
अ) पृथ्वी ब) आकाश क) जल ड) तेज
- Option 2
- 12 आकरज म्हणजे
- अ)विद्युत: ब) वह्नि: क) औदर्य ड)सुवर्ण:
- Option 4
- 13 पांढरा रंग -----राहतो.
अ) पृथ्वीमध्ये ब) जलामध्ये क) वायूमध्ये ड) आकाशामध्ये
- Option 2
- 14 अनुमितिलाज्ञानाला ----- हा गुण कारण असतो.
अ) परामर्श ब) सादृश्य क)योग्यता ड)सन्निकर्ष
- Option 2
- 15 स्नेह हा गुण -----राहतो.
अ)पृथ्वीमध्ये ब)वायूमध्ये क)जलामध्ये ड)सर्वत्र

Option 3
Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 रूपहितस्पर्शवान् वायुः।
Ans:
- 2 संयोगः।
Ans:
- 3 उपमान प्रमाण स्पष्ट करा.
Ans:
- 4 लिङ्ग त्रिविधम् ।
Ans:

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 'समवाय' यावर विवेचक टिप लिहा.
Ans:
- 2 ज्ञानाधिकरणमात्मा।
Ans:
- 3 अनुमानाचे दोन प्रकार स्पष्ट करा.
Ans:
- 4 असिद्ध तीन प्रकारचे स्पष्ट करा.
Ans:

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 अन्नभट्ट जीवनकाळ व ग्रंथसंपदा स्पष्ट करा.

Ans:

2 तर्कसंग्रहानुसार नऊ द्रव्य स्पष्ट करा.

Ans:
